

Харківською місцевою прокуратурою №6 Харківської області проведено вивчення стану роботи місцевої прокуратури з особистого прийому, розгляду звернень та забезпечення доступу до публічної інформації у 2017 році.

Вивченням встановлено, що упродовж 2017 року до місцевої прокуратури надійшло 1213 звернень (за аналогічний період 2016 року - 1249 звернень).

З зазначених звернень 540 (проти 615 звернень у 2016 році) не стосувались компетенції органів прокуратури та були спрямовані за належністю.

По суті вирішено меншу половину звернень, що надійшли до прокуратури - 586 звернень (585 у 2016 році), виключено з обліку 11 звернень (11 у 2016 році), повернуто заявникам або залишено без розгляду 6 звернень (проти 4 у 2016 році).

На цей час простежується тенденція до зменшення як загальної кількості звернень, що надходять до прокуратури, так і зменшення кількості звернень, які не стосуються компетенції органів прокуратури. Вказане обумовлене, перш за все активною роботою органів прокуратури на напрямку доведення до населення інформації про законодавче звуження функцій органів прокуратури, у т.ч. роз'яснення вказаних положень громадянам під час проведення особистого прийому.

Одночасно, до місцевої прокуратури продовжують надходити звернення з проханнями провести перевірки у діяльності комунальних підприємств району (таких як КП «Харківській тепловій мережі»), підрозділів газо- та енергопостачальних компаній, органів державної влади та місцевого самоврядування. Численними є скарги громадян на строки та порядок надання та оформлення права власності на земельні ділянки, неправомірні дії керівництва садових товариств, неотримання відповідей на попередні звернення до установ та організацій тощо.

Вказана категорія звернень (за умови неповідомлення в них про вчинений злочин) направляються за належністю відповідно до вимог ч.3 ст.7 Закону України «Про звернення громадян» до органів державної влади та контролю, зокрема вищестоящих, для вирішення по суті в межах компетенції. При цьому заявникам обов'язково роз'яснюються зміни, внесені до повноважень органів прокуратури, запроваджені вимогам чинного Закону України «Про прокуратуру».

З загальної кількості звернень, які вирішені по суті в місцевій прокуратурі – 586, переважна більшість стосувалась питань досудового розслідування.

Так, за 2017 рік вирішено 509 звернень вказаної категорії, з них 302 стосувались оскарження дій слідчих поліції, 11 – процесуальних керівників.

Не дивлячись на те, що відповідно до вимог КПК України органи прокуратури розглядають лише дві категорії звернень – про скасування постанов про закриття кримінального провадження та неотримання

розумних строків досудових розслідувань, громадяни продовжують звертатись до місцевої прокуратури з заявами та клопотаннями, розгляд яких перебуває поза межами компетенції прокурора.

Відповідно до встановленого ст. ст. 303-307 КПК України загального порядку, рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора під час досудового розслідування оскаржуються до слідчого судді за принципом територіальної юрисдикції.

Залишаються проблемними питання щодо надходження великої кількості звернень заявників з питань реєстрації у Єдиному реєстрі досудових розслідувань відомостей про кримінальні правопорушення, які не містять об'єктивної інформації про вчинення кримінальних правопорушень. У таких випадках заявникам надаються відповіді з посиланнями на вимоги КПК України та Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо вимог до заяв та повідомлень про злочини та порядку їх реєстрації.

Відповідно до ч. 5 ст. 214 КПК України до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі ЄРДР) вноситься короткий виклад обставин, що може свідчити про вчинення кримінального правопорушення, наведених заявником.

Крім того, ч. 4 п. 2.1 Положення про порядок ведення ЄРДР затвердженого наказом Генерального прокурора України №111 від 13.04.2017 до Реєстру вносяться відомості, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення.

За таких обставин реєстрації в ЄРДР підлягають не будь-які заяви чи повідомлення, а лише ті з них, які містять достатні відомості про кримінальне правопорушення.

Підставою вважати заяву чи повідомлення саме про злочин є наявність в такій заяві або повідомленні об'єктивних даних, які дійсно свідчать про ознаки злочину. Такими даними є фактичне існування доказів, що підтверджують реальність конкретного кримінально-караного діяння (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення злочину). Якщо у заяві чи повідомленні таких даних немає, то вони не можуть вважатися такими, що повинні бути обов'язково внесені до ЄРДР.

Значно зменшилась кількість звернень громадян з питань представництва інтересів громадян та держави в суді – з 33 за 2016 рік проти 9 у 2017 році. Так, на цей час, на прокуратуру покладено лише можливість в окремих випадках представляти в суді інтереси держави, інтереси громадянина на цей час прокуратурою не можуть бути представлені в суді в жодному випадку.

Зменшилась порівняно з 2016 роком, також кількість звернень з питань додержання законодавства при виконання рішень судів та інших органів – 2 за 2017 рік проти 9 у 2016 році, а також кількість звернень з питань нагляду за додержанням кримінально-виконавчого законодавства – 11 за 2017 рік проти 12 у 2016 році.

Вивченням встановлено, що основними передумовами звернення до органів прокуратури залишається незадовільна якість роботи органів поліції та інших органів, при зверненні до яких громадяни не отримують реального поновлення прав чи законних інтересів.

На особистому прийомі у 2017 році з письмовими зверненнями прийнято 406 громадянина, у т.ч. 22 – керівником місцевої прокуратури. На електронну скриньку місцевої прокуратури прийнято 58 звернень. Переважна більшість з прийнятих звернень стосувалась питань неналежної роботи органів поліції.

Прийом громадян у місцевій прокуратурі проводиться щоденно з понеділка по п'ятницю з 09.00 години до 18.00 години, у п'ятницю до 16.45 години, з щоденною обідньою перервою з 13.00 години до 13.45 години. Керівник прокуратури проводить прийом у робочий час щопонеділка та щочетверга. Одночасно громадяни можуть надсилати звернення на електронну пошту місцевої прокуратури zvern-shosta-mistseva@prok.kh.ua, а також звертатись на телефон «гарячої лінії» 057-372-61-08.

Крім того, у 2017 році на адресу місцевої прокуратури надійшло 3 інформаційних запити.

З вказаних запитів 2 подано на особистому прийомі, 1 надійшов електронною поштою.

За 2 з вказаних запитів запитувачам надані відповідні роз'яснення, за результатом розгляду ще 1 інформаційного запиту запитувачу надано відповідну інформацію.

За результатами розгляду ще двох інформаційних запитів запитувачам відмовлено у наданні інформації, за 3 інформаційними запитами запитувачам надано запитувану ними інформацію.

Отже, провівши зазначене вивчення встановлено беззаперечний факт, що незважаючи на великий обсяг проведений Харківською місцевою прокуратурою №6 Харківської області практичної роботи щодо роз'яснення заявникам положень чинного законодавства України до місцевої прокуратури продовжує надходити велика кількість звернень громадян, що не належать до компетенції органів прокуратури.

Враховуючі викладене, виникає обґрунтована необхідність додаткового інформування суспільства про функції органів прокуратури закріплені ст.131-1 Конституції України, які полягають у підтриманні публічного обвинувачення в суді; організації і процесуальному керівництві досудовим розслідуванням, вирішенню відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку; представництві інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом.

Разом з цим, прокурор на цей час, відповідно до законодавства, позбавлений можливості здійснення представництва в суді інтересів громадян.

Будь-які наглядові функції щодо органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій органи прокуратури України на цей час не здійснюють.